

УДК 75.012(450)

ДИЗАЙН КОНЦЕПТУАЛЬНОЇ ІЛЮСТРАЦІЇ НА ПРИКЛАДІ РОБІТ АНДРЕА УЧІНІ

ГУЛА Євген, КУГАЙ Тетяна, МАЗНІЧЕНКО Оксана,
ХВЕДЧИК Валентина
Київський національний університет технологій та дизайну, Україна
hvedchik.vl@gmail.com

На основі аналізу робіт італійського художника Андреа Учіні визначено засоби створення та завдання концептуальної ілюстрації з метою отримання практичних навичок для організації роботи ілюстраторів над замовленими проектами й вдосконалення майстерності передачі задуму-концепції в сучасній ілюстрації. В ході дослідження розглянуто найбільш характерні риси концептуалізму і засоби виразності концептуальної ілюстрації, основною метою якої є передача аудиторії певної ідеї чи повідомлення.

Ключові слова: візуальна мова, графіка, концептуальна ілюстрація, дизайн, ідея.

ВСТУП

Концептуальні ілюстрації мають такі ж якості як фільм, анімація чи твір графічного дизайну, оскільки ці форми візуальної мови спираються на принципи проектування та методологію слова. Ілюстрація, фільм та вироби дизайну виховують стиль, роблять посилання на культуру, організують та візуалізують досвід, кодують оточення. Проте питання концептуальної ілюстрації й досі є малодослідженим.

З моменту виникнення концептуальних течій в мистецтві і журнальній графіці пройшло більше 50 років. Це значний термін, який дозволяє говорити про них не просто як про чергові «змахи» ХХ ст., що відрізняються власною стилістикою і способами поводження з візуальною формою, але і як про нову мистецьку та комунікаційну парадигму, порівнянної за масштабом з парадигмою класичного мистецтва. Значимість концептуального методу зберігається і донині: велика частина творів, створених під знаком «сучасного» або «актуального» мистецтва, як і раніше демонструє ті чи інші риси концептуалізму, що характеризує його як кореневий метанапряма, що виходить за рамки власної форми і іманентно присутній в різних візуальних мовах [1].

ПОСТАНОВКА ЗАВДАННЯ

Концептуальні ілюстрації будуються певним чином. Здатність ілюстратора мислити та спілкуватися візуальними засобами визначається критичним використанням слів та дизайну. Концептуальні ілюстратори знаходяться в пошуку тем; мислять абстрактно; використовують описові пристрої; малюють з принципами 2D дизайну та маніпулюють ЗМІ для спілкування з цільовою аудиторією. Ряд заходів візуалізації включають методології структурування концепцій з використанням особистого досвіду, метафор і співпереживання [2].

Актуальним буде виокремити цілі та принципи побудови концептуальної ілюстрації, а також систематизувати їх. Таким чином створити для ілюстраторів підґрунтя для абстрактного вирішення проблеми та відточення навичок передачі ідеї в сучасній ілюстрації.

РЕЗУЛЬТАТИ ДОСЛІДЖЕННЯ ТА ЇХ ОБГОВОРЕННЯ

Велика кількість концептуальної ілюстрації зосереджена на таких соціальних питаннях, як насильство, контроль над зброєю, навколишнє середовище, життєвий вибір, сексизм та расизм. Це пояснюється тим, що іншою метою концептуальної ілюстрації є зосередження уваги аудиторії на необхідності змінити щось, сказати про реформу.

Яскравим прикладом концептуальної ілюстрації є роботи італійського художника Андреа Учїні. Натхненний контрастами та конфліктами у мистецтві, літературі та політиці, а також у повсякденному житті, Учїні підходить до проблем з різних точок зору, використовуючи при цьому гумор. Учїні постійно шукає нові засоби виразності, привертаючи увагу або навіть змінюючи спосіб мислення глядачів, використовуючи при цьому мінімальну кількість художніх ефектів. Його візуальне вираження чисте, навіть мінімалістичне і завжди прагне перетворити складні концепції на міцні візуальні рішення.

Перш за все, говорячи про засоби виразності у концептуальному мистецтві, не можна проігнорувати такі основоположні прийоми живопису, які впливають на душу глядача: як гамма кольорів, форма, тобто розподіл площин і ліній, їх співвідношення (рух). Це головні візуальні прийоми, які Андреа Учїні використав в одній зі своїх ілюстрацій (рис. 1), на якій в композиційному центрі зображена людина з червоним носом. Карликовий і затьмарений чоловік на ілюстрації носить клоунський ніс, знаходячи гумор у цій ситуації. Червоний колір грає основну змістовну роль - художник проводить паралель між великою еліпсоїдною масою у верхньому куті, яка нависає над героєм, і маленькою плямою (тим самим червоним носом). Це дотепна ілюстрація Андреа Учїні - про розумний спосіб поводитися з кимось, хто більший за вас.

На ілюстрації Учїні "Прихований біль" (рис. 2) ми бачимо людину з книгою, яка сидить обпершись на пень дерева, а також велику тїнь рослини від нього. Ілюстрація була розроблена для статті Марко Аннік'яріко у журналі Mind Magazine, де художник для розкриття теми

використовує метафору. Вихователь, навіть коли йому не добре, продовжує піклуватися за інерцією, знаходячи в собі сили полегшити біль дитини. Але щодо його болі? Він залишається, росте, і немає того, хто про це покіпнується.

На ілюстрації “Країни та їх економічні перегони” (рис. 3) зображені спортсменів, які перетинають фінішну смугу забігу, червона фінішна стрічка нагадує графік. Це один з методів - зробити так, щоб зображувана річ стала іншою, використовуючи фізичну метафору.

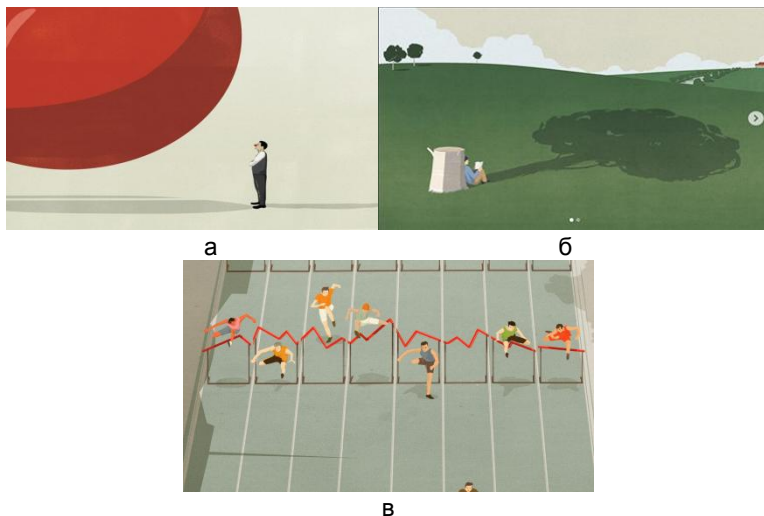

Рис. 1. Ілюстрації художника А. Учіні: а – «Маленька людина»; б – «Прихований біль»; в – «Країни та їх економічні перегони»

Тож серед засобів концептуальної ілюстрації можна виділити прийоми, які покладаються не на візуальний каламбур, а поєднують різні предмети, про які глядач зазвичай не думає, що вони можуть існувати одночасно. Ще один з прийомів - падаючі тіні, які можуть відрізнитися від справжньої тіні предмета, один об'єкт може перетворюватися на інший, що призводить до аномалії, яка змушує глядача замислитись.

Андреа Учіні віддає перевагу мінімалістичному стилю дизайну робіт, використовуючи при цьому сюрреалістичні прийоми. Предмет (реальний: людина, дерево, стрічка тощо) представлені у образі нагадування на реальний присмак, призвук, аромат в композиції, тому й немає потреби, щоб цей предмет чи річ були відтворені реалістично. Навпаки неточність його тільки підсилює живописну композицію [3]. Таким чином, концептуальний ілюстратор активізує зв'язки між медіа,

метафорою та зображувальними предметами, для спілкування з аудиторією. Аудиторія шукає ці підказки і очікує драми чи сюрпризу.

ВИСНОВКИ

Краса створення художником дизайн-концепції зображень, які розмовляють із цільовою аудиторією на мові суспільнонагомих образів-патернів, які присвячені акцентуації соціальних питань, полягає в тому, що ці ілюстрації не лише проявляють творчість та високий професіоналізм автора, вони мають силу змінити погляди на сучасні проблеми. Слід підкреслити також, що одна з цілей концептуальної ілюстрації – змусити глядача замислитись. Зображення, яке зупиняє погляд аудиторії, яка переглядає статтю та рекламу в Інтернеті чи в журналі, газетах чи книжках – це наразі й є вдала концептуальна ілюстрація. Проаналізувавши роботи провідного сучасного художника-графіка Андреа Учіні, можемо виділити його основні дизайн-засоби концептуальної ілюстрації. Так, у процесі роботи над дизайном концептуальних ілюстрацій автор звертається до алегорії, гіперболи, гумору. Серед одних з найосновніших його прийомів також слід виокремити метафору.

ЛІТЕРАТУРА

1. Цветкова А. Концептуальный язык журнальной иллюстрации в парадигме информационного общества. Медиаконвергенция. Вып. 2, 2015. URL: <http://www.mediascope.ru/1757>
2. Heavner. R. Conceptual Illustration: Framework and Methodologies. A Companion to Illustration, First Edition, 2019. P: 47-58.
3. Кандинский В. Куда идет "новое" искусство. "Наше Наследие", N 37, 1996. С. 81–96.
4. Матеріали з авторського сайту Андреа Учіні. URL: <https://andreaucini.com>

GULA Ye., KUGAI T., MAZNICHENKO O., KHVEDCHYK V. CONCEPTUAL ILLUSTRATION DESIGN ON THE EXAMPLE OF THE WORKS OF ANDREA UCINI

Based on an analysis of the works by the Italian artist Andrea Ucini, the methods and tasks of creating conceptual illustration were determined in order to gain practical skills for organizing the work of illustrators on projects, and to hone the skill of conveying conceptual ideas in modern illustration. The most distinctive features of conceptualism and the means of expressing conceptual illustration were considered in the course of the study, considering the main purpose of conceptual illustration is to convey a certain idea or message to an audience.

Key words: *visual language, graphics, conceptual illustration, design, idea.*